

GØR VERDENSMÅL TIL VORES MÅL MINIVERSION

Dette er en smagsprøve på nogle af målepunkterne fra Vores Mål-projektet, som er fremkommet med forslag til i alt 197 danske målepunkter for en mere bæredygtig verden

KORT OM VORES MÅL

De 17 verdensmål blev vedtaget af verdens ledere på FN's generalforsamling i 2015 for at sikre en udvikling frem mod en langt mere bæredygtig verden i 2030. 'Tænk globalt, handl lokalt' var i en periode et centralt motto om bæredygtighed. I dag vil man nok snarere både sætte et globalt og et lokalt fokus, der understreger behovet for global handling og for et samarbejde landene imellem med fokus på bæredygtighed og udvikling på den ene side, og på betydningen af de lokale handlinger for at opfylde den globale dagsorden på den anden side.

Det er præcis det, Vores Mål og de danske målepunkter handler om. Vores Mål har haft til formål at indsamle forslag til danske målepunkter, der er en præcisering af og et supplement til verdensmålene og de 231 globale indikatorer eller målepunkter, der er formuleret af FN.

De danske målepunkter er skabt inden for rammen af de 17 verdensmål for at understrege, at der er brug for både global og lokal handling. Danmark har som nation og som medlem af FN forpligtet sig til at opfylde de globale verdensmål og har samtidig forpligtet sig til at udarbejde, implementere og løbende revidere en national handlingsplan for verdensmålene.

De danske målepunkter, der er skabt med mange tusind bidrag fra borgere, virksomheder, organisationer og eksperter i fællesskab, er et udtryk for, hvad befolkningen

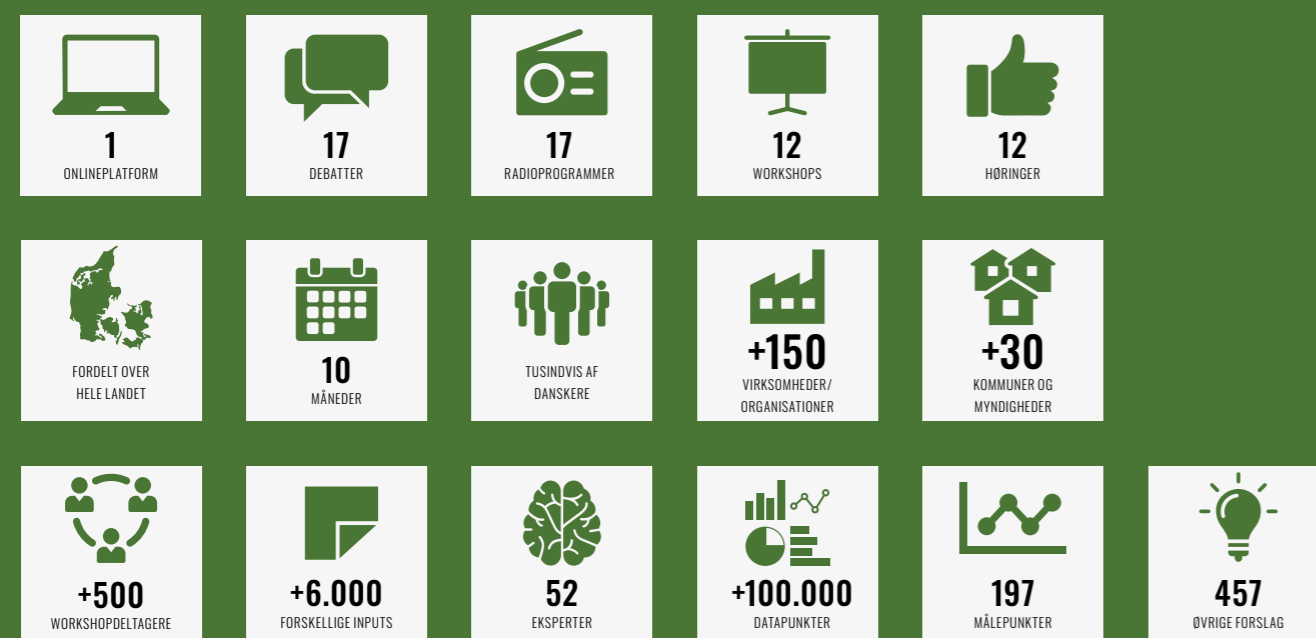
synes er vigtigt, når det gælder social, økonomisk og ressourcemæssig bæredygtighed i Danmark. Forslagene til målepunkter kan anvendes til at måle udviklingen inden for de respektive verdensmål og delmål i en dansk kontekst.

Vores Mål er skabt i et samarbejde mellem 2030-panelet og Danmarks Statistik. Danmark Statistik har fra et tidligt tidspunkt spillet en central rolle i det danske arbejde med verdensmålene ved at engagere sig i 2030-dagsordenen allerede under forhandlingerne i FN som et af de første nationale statistiskbureauer i verden, og har derpå bistået med måling af den danske status på FN's indikatorer.

Vores Mål er støttet af Industriens Fond, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Realdania og Spar Nord Fonden og er gennemført af Danmarks Statistik i samarbejde med Deloitte, der har indgået i et partnerskab med Geelmuyden Kiese, Dansk Energi Management, Sweco, Kraka Advisory, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet. En styregruppe med repræsentanter fra fondene, Folketingets 2030-netværk, 2030-panelet og Danmarks Statistik har vejledt projektteamet i gennemførelsen af Vores Mål.

Denne miniudgave giver en smagsprøve på de danske målepunkter – du kan hente den fulde hovedrapport med alle 197 målepunkter her: www.dst.dk/voresmaal

Projektet i tal

VERDENSMÅL 13: KLIMAINDSATS

Vi skal handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser

Et globalt perspektiv

Verdensmål 13 har fokus på, at der skal handles hurtigt for at bekæmpe klimaforandringerne og deres konsekvenser inden 2030. Den globale gennemsnitstemperatur er siden 1880 steget med cirka 0,85 °C. Den globale opvarmning forårsager langvarige ændringer i klodens klimasystem, hvilket truer med uoprettelige skader, hvis der ikke handles nu. Verdensmål 13 handler blandt andet om at integrere forebyggelsesindsatser og tiltag mod klimaforandringer i nationale politikker og strategier såvel som at sikre og tilpasse sårbare områder mod klimarelaterede risikofaktorer, som ekstreme vejrforhold og naturkatastrofer. Undervisningen på området skal forbedres, og tidlig varsling af naturkatastrofer og klimarelaterede hændelser skal styrkes. Midler til grønne investeringer i udviklingslandene skal sikres, udledningen af drivhusgasser, der i dag er mere end 50 procent højere end niveauet var i 1990, skal minimeres og den globale gennemsnitstemperatur skal begrænses til 2 °C over det før-industrielle niveau.

Et dansk perspektiv

Klimaforandringer og naturkatastrofer er fænomener, der forekommer over hele kloden, også i udviklede lande som Danmark. Lande rundt om i verden vil opleve klimaforandringerne på forskellig vis og i forskellig styrke. Danmark har de sidste par år mærket, hvordan den globale opvarmning giver mere voldsomt vejr. Temperaturen i Danmark er steget med 1,5 °C siden 1873. I samme periode er nedbøren steget med 15 procent, og vindforhold, vandstande og grundvand har også ændret sig. I Danmark opleves eksempelvis et stigende grundvandspejl. Havvandsstigninger er en særlig udfordring for de danske kystnære byer, der samtidig ofte er meget attraktive og dyre bosteder. Foruden havvandstigninger er vandløbsoversvømmelser og opstuvninger i kloakker i boligområder forårsaget af vejrforhold også kendte konsekvenser af klimaforandringerne.

Danmark oplever ekstreme regnhændelser og oversvømmelser forårsaget af nedbør. Dette har også store økonomiske konsekvenser for byer, samfund, kommuner, regioner og ikke mindst mennesker. Også sundhedsrelaterede risici er forbundet med ekstreme regnhændelser i Danmark, da der kan være risiko for sygdomme og infektioner forårsaget af spildevand, der kommer op på terræn og gader, når kapaciteten i kloaksystemer ved ekstrem nedbør ikke kan følge med.

Debatten om verdensmål 13 i en dansk sammenhæng har i høj grad handlet om, hvordan Danmark formår at tilpasse sig klimaforandringerne og naturkatastroferne. For eksempel ved at integrere klimaindsatser i politikker og processer, i planlægningen af fremtidens byer og i tilpasningen af de eksisterende byer. De inddragende aktiviteter har frembragt forslag til, hvordan man kan måle, om denne tilpasning sker. Derudover sigter andre forslag til målepunkter på at måle udviklingen i udledningen af drivhusgasser, der bidrager til klimaforandringerne – ikke kun de drivhusgasser, der udledes lokalt i Danmark, men også de drivhusgasser som Danmark bidrager til udledningen af i andre lande som konsekvens af eksempelvis produktion af materialer i andre lande.

Danske målepunkter

Tabel 13 på næste side indeholder en kort præsentation af de i alt seks forslag til nye danske målepunkter og desuden 21 øvrige forslag til danske målepunkter for verdensmål 13 fordelt på fem delmål. De respektive forslag til nye danske målepunkter beskrives efter tabellen.

Tabel 13. Forslag til danske målepunkter for verdensmål 13

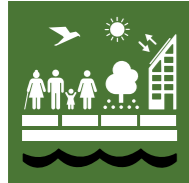
 DELMÅL 13.1. STYRK MODSTANDSKRAFT OG TILPASNINGSEVNE TIL KLIMARELATEREDE KATASTROFER Modstandskraft og tilpasningsevne til klimarelaterede risici og naturkatastrofer i alle lande skal styrkes.		
FN indikator(er): 13.1.1. Antallet af døde, forsvundne personer og personer, som er berørt af katastrofe pr. 100.000 indbyggere 13.1.2. Antal af lande med nationale og lokale strategier for katastroferisikohåndtering 13.1.3. Andel af lokale regeringer, der har vedtaget og implementeret lokale strategier for at nedbringe katastroferisikoen i overensstemmelse med nationale strategier for at nedbringe katastroferisiko	Forslag til danske målepunkter: 13.1.i. Klimascenarie for materielle skader i forbindelse med oversvømmelse og erosion 13.1.ii. Antal erstatninger og erstatningspræmier udbetalt i forbindelse med ekstremt vejr 13.1.iii. Varslingskvalitet ved ekstremt vejr	Øvrige forslag: <ul style="list-style-type: none"> • Antal grunde, som ligger placeret i såkaldte bluespot områder med risiko for grundvandsstigning, stormflod eller vandløbsstigning • Antal grunde, der ligger placeret i en zone, hvor grundvandet står tæt på overfladen, for eksempel 1 m fra overfladen • Kilometer infrastruktur, der ligger placeret i et såkaldt <i>bluespot</i> • Kilometer infrastruktur, der ligger placeret, hvor grundvandet står tæt på overfladen for eksempel 1 m fra overfladen. Opgøres per region • Andel af den danske kyststrækning, der er kystsikret/kystbeskyttet. Opdeles i sandfodring og fast kystsikring. Inddeles om muligt efter digehøjde samt om der er sluser eller pumper • Multifunktionel udnyttelse af arealer, som kan indsamle vandmængder, hvis det bliver nødvendigt • Måling af modellernes præcision, det vil sige om der er sammenhæng mellem måling og hvad der sker i virkeligheden • Måling af metrologernes varslingspræcision, det vil sige om der er sammenhæng mellem varsling, og hvad der sker i virkeligheden

 DELMÅL 13.2. INDBYG TILTAG MOD KLIMAFORANDRINGER I NATIONALE POLITIKKER Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning.		
FN indikator(er): 13.2.1. Antal af lande, der har meddelt en etablering eller igangsætning af en integreret politik/strategi/plan, der øger deres evne til at tilpasse sig de negative virkninger af klimaforandringerne og som fremmer modstandsdygtighed overfor klimændringer, og udvikling af lav udledning af drivhusgasser på en måde, der ikke truer fødevarerproduktion (herunder en national tilpasningsplan, et nationalt bestemt bidrag, national kommunikation, toårig opdateret indberetning eller andet)	Forslag til danske målepunkter: 13.2.i. Danmarks samlede udledning af drivhusgasser	Øvrige forslag: <ul style="list-style-type: none"> • Andel kommuner, der har en bæredygtighedsstrategi herunder hvor stor en andel af danske kommuner som stiller krav til bæredygtigheds certificering i lokalplaner, byområder og byggeri • Kommunale planer for klimaindsats og procent opnået reduktion • Andel af danske kommuner og regioner, der tilpasser digehøjde ved ændringer i årlig vandstand og bølgestyrkemønstre • Fordelingen af ejendomme på energiklasser, herunder opdelt på ejerforhold, alder på bolig og almen bolig • Udledning af fossile brændstoffer i forbindelse med import af varer til Danmark

 DELMÅL 13.3. OPBYG VIDEN OG KAPACITET TIL AT IMØDEGÅ KLIMAFORANDRINGER Undervisning, oplysning og den menneskelige og institutionelle kapacitet skal forbedres ift. modvirkning, tilpasning, skadesbegrænsning og tidlig varsling af klimændringer.		
FN indikator(er): 13.3.1. Antal af lande, der har integreret modvirkning, tilpasning, begrænsning af skaderne og tidlig varsling i læseplaner på både grund-, mellem- og højskoleuddannelsesniveau 13.3.2. Antal af lande, der har meddelt en styrkelse af den institutionelle, systematiske og individuelle kapacitetsopbygning til at gennemføre tilpasning, modvirkning og teknologioverførsel, og udviklingstiltag	Forslag til danske målepunkter: 13.3.i. Udvikling i befolkningens holdning til klimaforandringerne	Øvrige forslag: <ul style="list-style-type: none"> • Antal UNESCO Verdensmålskoler, antal skoler, der er med i verdensmåls certificeringen 2030 Skoler, og antal Grønt Flag-skoler • Andel af pensum i grundskolens fag, der handler om klimaforandringer og klimatilpasning

 DELMÅL 13.A. IMPLEMENTÉR FN'S RAMMEKONVENTION OM KLIMAFORANDRINGER De udviklede landes forpligtelse, som underskrivere af FN's Rammekonvention om Klimændringer, skal indfris, til målet om i fællesskab at mobilisere 100 mia. USD årligt inden 2020 fra alle kilder, for at imødekomme udviklingslandenes behov for meningsfulde modvirkningstiltag og gennemskuelighed ved gennemførelse, og Den Grønne Klimafond skal kapitaliseres snarest muligt.		
FN indikator(er): 13.a.1. Mobiliseret beløb i USD om året mellem 2020 og 2025 underlagt forpligtelsen om at mobilisere 100 mia. USD	Forslag til danske målepunkter: 13.a.i. Danmarks reduktion af drivhusgasser for at nå målet om en reduktion på 70 procent i forhold til 1990	Øvrige forslag: <ul style="list-style-type: none"> • Antal arbejdsgrupper med dansk deltagelse • Andel af møder med danske repræsentationer til stede • Andel som Danmark har mobiliseret af vores "fair andel" • Fordeling af udviklingsmidler til modvirkning og tilpasning i forhold til Paris-aftalen

 DELMÅL 13.B. STYRK KAPACITETEN TIL EFFEKTIV HÅNDTERING AF KLIMAFORANDRINGER Der skal fremmes mekanismer, der kan øge kapaciteten til effektiv planlægning og forvaltning, som relaterer sig til klimændringer i de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og med fokus på kvinder, de unge samt lokale og marginaliserede samfund.		
FN indikator(er): 13.b.1. Antal af mindst udviklede lande og små østater, der modtager specialiseret støtte, og størrelsen af støtte, herunder til finansiel, teknologisk og kapacitetsopbygning, til at øge kapaciteten til effektiv planlægning og forvaltning, som relaterer sig til klimændringer, herunder med fokus på kvinder, unge samt lokale og marginaliserede samfund	Forslag til danske målepunkter: N/A Der er ikke identificeret danske målepunkter til supplerende af FN's globalt gældende indikatorer, som opfylder projektets metodiske principper, og som ikke måler på ressourceinput alene. En række forslag vedrører dog prioriteringen af udviklingsbistanden i form af andelen af midler, der er målrettet initiativer til opfyldelse af delmålet. Grundet manglende datatilgængelighed er disse kategoriseret som øvrige forslag	Øvrige forslag: <ul style="list-style-type: none"> • Andel af udviklingsbistanden, der går til klimarelaterede foranstaltninger og med henblik på at øge kapaciteten til effektiv planlægning og forvaltning • Andel af offentlig støtte til klimarelaterede foranstaltninger i de mindst udviklede lande og udviklingsøstater

DELMÅL 13.1. STYRK MODSTANDSKRAFT OG TILPASNINGSEVNEN TIL KLIMARELATEREDE KATASTROFER

Dansk målepunkt 13.1.i. Klimascenarie for materielle skader i forbindelse med oversvømmelse og erosion

Begrundelse

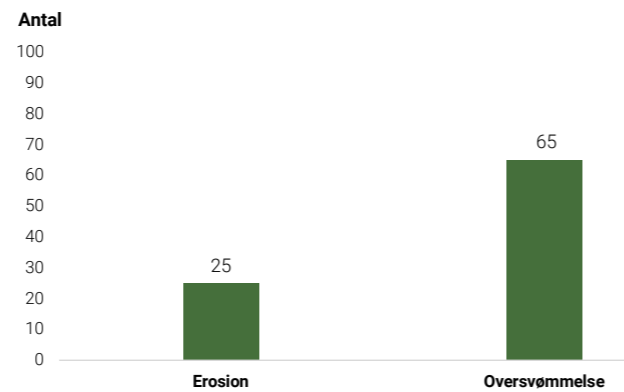
Middelvandstanden ved Danmarks kyster forventes at være steget mellem 0,3 og 0,6 meter ved udgangen af dette århundrede, og med flere og kraftigere storme kan der forventes betydelige materielle skader som følge af oversvømmelse og erosion. De valg, som kommuner, stat, virksomheder og borgere træffer i dag for at tilpasse os klimaforandringerne, har betydning for skadevirkningen af fremtidige oversvømmelser og erosioner. Det er derfor relevant at opgøre de forventede skadevirkninger i fremtiden, så de nødvendige tiltag kan iværksættes i tide. Kystdirektoratet modellerer hvert sjette år klimascenarier for de potentielle omkostninger ved materielle skader ved oversvømmelse og erosion i arealer af Danmark, der ligger placeret i et område med risiko for stormflod. Kystdirektoratet udarbejder klimascenarier for 50 og 100 år frem. Det foreslåede danske målepunkt opgøres som de potentielle omkostninger ved materielle skader for mere end 250 mio. kr. i forbindelse med oversvømmelse og erosion om 50 år.

Tendens

I 2016 opgjorde Kystdirektoratet de potentielle omkostninger ved materielle skader i 2065 for de danske kommuner. 25 kommuner kunne forvente materielle skadesomkostninger på over 250 mio. kr. ved erosion, mens 65 kommuner kunne forvente materielle skadesomkostninger på over 250 mio. kr. ved oversvømmelse.

Baseline

Figur 181 Antal kommuner med forventede omkostninger ved materielle skader for mere end 250 mio. kr. i forbindelse med oversvømmelse og erosion i 2065

Note: Figuren viser antallet af kommuner med forventede omkostninger ved materielle skader for mere end 250 mio. kr. i forbindelse med oversvømmelse og erosion i 2065. Den totaløkonomiske skade udgøres af skader på bygninger, indbo, infrastruktur, afgrøder, husdyr og for virksomheder. Data er fra 2015. Der foreligger ikke nyere scenarieberegninger, idet klimascenarierne udarbejdes hvert sjette år.
Kilde: Kystdirektoratet

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓		✓				

Dansk målepunkt 13.1.ii. Antal erstatninger og erstatningspræmier udbetalt i forbindelse med ekstremt vejr

Begrundelse

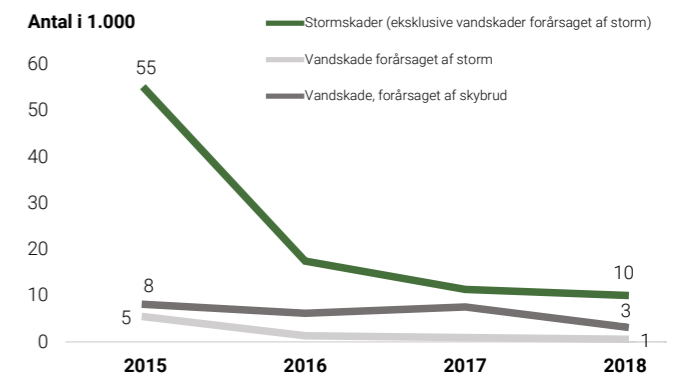
Klimaforandringerne fører til flere og kraftigere oversvømmelser fra stormflod, vandløbsstigninger og skybrud. Det rammer hvert år tusindvis af danskere, der oplever betydelige skader på deres ejendomme, og det påvirker hvert år forsikringsselskaberne, der udbetaler store summer i erstatning som følge af disse ekstremvejrsskader. Det har store økonomiske konsekvenser for borgere og virksomheder. Det er derfor relevant at opgøre udviklingen i udgifterne til disse ekstremvejrsskader for at kunne vurdere samfundets modstandskraft mod og tilpasningsevne til mere ekstremt vejr. Det foreslåede danske målepunkt opgøres som antal skader, der bliver udbetalt erstatning for i forbindelse med stormskader og vandskader forårsaget af storm og skybrud, samt størrelsen på de udbetalte forsikringspræmier.

Tendens

Fra 2015 til 2018 faldt antallet af erstatninger for stormskader og vandskader. I 2018 blev der udbetalt cirka 14.000 erstatninger til en samlet værdi af cirka 160 mio. kr. Den gennemsnitlige udbetaling per skade har ligget nogenlunde konstant i perioden for vandskader forårsaget af skybrud samt stormskader, mens den har været stigende for vandskader forårsaget af storm.

Baseline

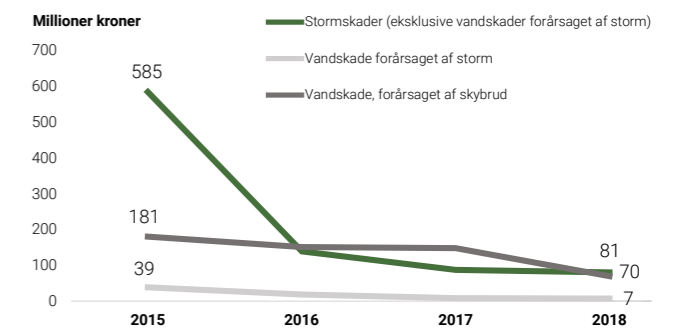
Figur 182 Antal erstatninger i forbindelse med ekstremt vejr

Note: Figuren viser udviklingen i antallet af erstatninger i forbindelse med ekstremt vejr i perioden 2015-2018.
Kilde: Forsikring & Pension

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

Figur 183 Erstatningspræmier udbetalt i forbindelse med ekstremt vejr

Note: Figuren viser udviklingen i udbetalte erstatningspræmier i forbindelse med ekstremt vejr i perioden 2015-2018.
Kilde: Forsikring & Pension

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

Dansk målepunkt 13.1.iii. Varslingskvalitet ved ekstremt vejr

Begrundelse

De senere års ekstreme vejr-fænomener har for alvor sat fokus på vigtigheden af at få sikret boligen i tide, hvis det trækker op til storm eller skybrud. Jo bedre samfund, borgere, kommuner og regioner kan forberede sig på ekstremt vejr, jo mere kan skaderne reduceres.

I Danmark er det Danmarks Meteorologiske Institut (DMI), der har ansvar for at advare samfundet i tilfælde af ekstremt vejr ved hjælp af vejrvarslinger. DMI beregner en *symmetric extreme dependency score* (SEDS) som kvalitetsindeks for deres varslinger, og opgør det årligt på en skala fra 0 til 100. Scoren beregnes ud fra, hvor gode DMI har været til at forudsige en længere række vejr-fænomener i løbet af året. SEDS er et internationalt anerkendt mål for kvaliteten af varslinger ved ekstremt vejr, og det giver en indikation af, hvor gode muligheder samfundet har for at blive forberedt på ekstreme vejr-fænomener. Det foreslåede danske målepunkt opgøres som den årlige SEDS fra DMI.

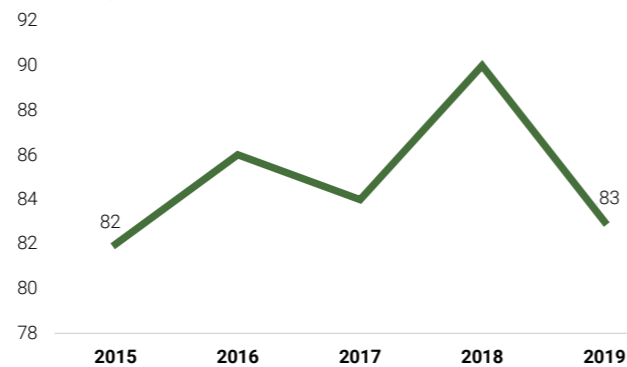
Tendens

Scoren for kvaliteten i DMI's varslinger om ekstremt vejr, der opgøres i SEDS, steg fra 82 i 2015 til 90 i 2018 for efterfølgende at falde til omkring 83 i 2019. 2018 var vejr-mæssigt et specielt år, idet sommeren var varm og tør helt frem til starten af august, og der derfor kun var få situationer med kraftig sommerregn, der er svær at forudsige helt præcist.

Baseline

Figur 184 DMI's *symmetric extreme dependency score* vedrørende kvalitet af varslinger ved ekstremt vejr

Symmetric extreme dependency score (SEDS)

Note: Figuren viser udviklingen i DMI's score i henhold til SEDS i perioden 2015-2019. Scoren er beregnet ud fra, hvor gode DMI har været til at forudsige en række forskellige ekstreme vejr-fænomener i løbet af året. Eksempler på ekstreme vejr-fænomener er orkan, storm, kuling, kraftig regn, tæt tåge og forhøjet vandstand. Varslingskvaliteten bedømmes ud fra en score, der går fra 0 til 100.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

Interesseret i at vide mere?

Download den fulde rapport her: <https://www.dst.dk/da/Statistik/Sdg/aktiviteter/danske-maalepunkter>

Danmarks Statistik
dst@dst.dk

Vores Mål er skabt med støtte fra:

**INDUSTRIENS
FOND** FREMME
DANSK
KONKURRENCEEVNE
The Danish Industry Foundation

**NORDEA
FONDEN**
